

OBSAH

Úvod	
Máme historické Slovensko?.....	9
Predslov k druhému vydaniu	13
1. Kvádia a Svébia	15
<i>Kvádi a ich susedia. Dve kvádske kráľovstvá. Rímska Kelemantia a kvádska Nitra. Hunimundovo kráľovstvo.</i>	
2. Od príchodu Slovanov po Samovu ríšu	31
<i>Slovania v susedstve Gepidov a Longobardov. Tretia sila. Najstaršie Slovensko. Slovania v Avarskom kaganáte. Slovanské povstanie a slovanské kniežatstvá. Samova ríša. Na križovatke diaľkových ciest. Wogastisburg. Cesta Nibelungov. Austrázijci, Alamani a Longobardi. Zánik Samovej ríše.</i>	
3. Avarská nadvláda	62
<i>Nový vzostup Avarského kaganátu. Kranjsko a Sávia. Devín a Mikulčice, Komárno a Nitra. Tudunát. Korutánsko.</i>	
4. Rozpad Avarskej ríše	81
<i>Vojna Karola Veľkého proti kaganátu. Slovan Vojnomír. Rozdelenie Panónie medzi franské pohraničné marky a biskupstvá. Vojnomír kniežatom Sávie. Vojna proti tudunátu. Spor o diecézne hranice medzi Salzburgom a Aquileou. Spor o Dalmáciu. „infestationes Sclavorum“. Bulharský výboj do Potisia. Markgrófi Avarskej a Korutánskej marky. Štyri zadunajské kniežatstvá. Povstanie kniežata Ludovíta.</i>	

5. Nitriansko nezávislým kniežatstvom (805 – 833) 111
Morava a Nitra. Moravia a Nitravania. Bulharský útok do Zadunajska, Pribinov kostol v Nitre a udalosti roku 828. Svätý Emerám. Spor o diecézne hranice medzi Salzburgom a Pasovom. Krst Moravanov. Pribina medzi pohanstvom a kresťanstvom. Dobytie Nitrianska Moravanmi. „Priuina exulatus“.
6. Pribina a Kocel v Panónii 138
Pribinov krst. „quidam Priuina“. Panónske kniežatstvo. Rímske mestá a pevnosti. Valcum. Panónske kostoly. Prujské grófstvo. Dudlebské grófstvo. Blatenské grófstvo. Edgarovo kniežatstvo.
7. Mojmiróvci v Nitriansku 179
Kristianizácia. Koniec vlády Mojмира I. a nástup Rastislava. Nitriansky knieža Svätopluk. Hradý na Morave a v Nitriansku.
8. Zápas Moravanov za nezávislosť (861 – 871) 194
Pribinova smrť. Spojenectvo Ludovita Nemca s Bulharmi a Karlomanov pád. Boj o Ilyrik. Devínsky mier. Karlomanov návrat. Svätoplukova zrada. Slavomír.
9. Svätoplukova ríša 206
Svätopluk a Bořivoj. Kocel a „panónska diecéza“. Mier vo Forchbeime. Veľkomoravské Potisie. Nitrianske biskupstvo. Zoborský kláštor. Svätopluk v Panónii. Tri mojmiróvské výboje. Mier na Komagensej hore. Čechy vo Svätoplukovej ríši. Mier na Omundesbergu. Posledná Svätoplukova vojna v Panónii a záhuba Wilhelmovcov. Česi a Bavori proti Moravanom. Mojmir II. a Svätopluk II. – „nezboda a veľmi ťažký rozbroj“. Kniežatá a ich družina, slobodní a neslobodní.
10. Veľká Morava a Maďari 233
Levédia a Etelköz. Maďari v Potísi. Maďari v Panónii. Spojenectvo Moravanov a Bavorov proti Maďarom. Saská rozpínavosť, pád Mojmiróvcov a maďarsko-slovenské spojenectvo.
11. Po zániku Veľkej Moravy 248
Mojmiróvské dedičstvo. 4. júl 907. Bavori medzi Maďarmi a Sasmi. Koniec širokého protisaského spojectva. Maďari v Nitriansku, kniežatá Taš a Lél. Čechy v rokoch 920 – 922. Saské víťazstvá nad Slovanmi a Maďarmi.

12. Povesti o Svätoplukovi a Moravci 261
Svätopluk v rozprávani súčasnikov. Nitrianska a zoborská povest. Povest o uhorskom kráľovi-pustovníkovi Šalamúnovi. Uhorské kroniky. Povesti dedičanov a piesne igričov. Premena slovanskej tradície na uhorskú. Biharská povest. Maďari a Slovania v Zadunajskej povesti. Svätopluk a hunska história Šimona z Kézy. „dicunt“, „tradunt“, „asseverant“. Ako sa zo Svätopluka stal Moravec. Hrdinská smrť. Synkretická premena. Šesť povestí.

13. Uhorské kniežatstvá 290
Uh. Biharsko. Sedmohradsko. Marošvár. Jáger. Arpádovo kniežatstvo. Bulčuovo kniežatstvo. Arpádovi nástupcovia. Bitka na rieke Lech a vzostup Arpádovcov. Nitriansko po smrti kniežaťa Léla.

14. Nitriansko vo vznikajúcom arpádovskom štáte 312
Cesta na Preslavec. Gejza a Šarolta. Pokerstie Uhorska. Vesprímske biskupstvo. Uhorsko-bulharské spojenectvo a Michalova bulharská manželka. Malé kniežatstvá Nitra a Váh opäť v uhorskom Nitriansku. Kniežatú Michal a Štefan. Kopáňovo povstanie. Prvé hradske komitáty v Zadunajskej. Malé kniežatstvá v Uhorsku a v Nitriansku. Malé Nitriansko. Váh. Hont. Boršod. Vacov. Rodina kniežatá Michala. Útek Michalových synov. Sfalšovaná genealógia. Astrik-Anastázus a Radla-Sebastián. Arcibiskupstvo a kráľovská koruna. Preslava.

15. Medzi Uhorskom a Poľskom (1001 – 1029) 366
Poľský výboj do Nitrianska a knieža Ladislav. Správa o hraniciach Nitrianskeho kniežatstva. Ostrihomský mier. Poľský útok proti saským markám a mier v Merseburgu. Ďalšie hradske komitáty a biskupstvá. Koniec Ajoňovho kniežatstva a vznik čanádskeho biskupstva. Štefanov syn Imrich. Biharské biskupstvo a kalocké arcibiskupstvo. Knieža Vazul. Koniec poľského vplyvu v Nitriansku a uväznenie Vazula. Knieža Imrich a jeho „Sclavonia“. Hradské komitáty v Nitriansku a ich prví župani. Uzemný rozsah Nitrianskeho kniežatstva.

16. Útek a návrat štyroch Arpádovcov (1029 – 1048) 401
Útok moravského kniežata Břetislava na Nitriansko. Smrť Imricha a oslepenie Vazula. Arpádovskí exulanti. Povstanie proti kráľovi Petrovi. Nitriansky knieža z rodu Aba? Deväť hradov. Knieža Domoslav. Koniec Samuela Abu. Vazulovi synovia v Poľsku,

u Pečenehov a v Rusku. Pohanské povstanie a návrat Arpádovcov do Uhorska. Koniec triumvirátu a zákaz pohanských obradov.

17. Králi proti kniežatám, kniežatá proti kráľom (1048 – 1077)	423
<i>Knieža Belo. Spor a vojna kniežata Bela s kráľom Ondrejom. Kráľ Belo I. Kniežatá Gejza a Ladislav. Kniežatá Ladislav a Lampert.</i>	
18. Posledné kniežatá (1077 – 1108)	447
<i>Kniežatá Lampert a Dávid. Zosadený Šalamún. Ladislav a Álmoš v Chorvátsku. Kumánsky vpád a zahraničné výpravy kráľa Ladislava. Záhrebské biskupstvo. Smrť kniežat Dávida a Lamperta a kráľa Ladislava. Kráľ Koloman a knieža Álmoš porazili križiakov. Kolomanova a Álmošova zahraničná politika. Spory Álmoša s Kolomanom. Obliehanie Bratislavy. Oslepenie Álmoša.</i>	
19. Arpádovské Nitriansko – uhorské a slovanské	468
<i>Nitriansko a Uhorsko. Nitriansko a Biharsko. Nitrانيا. Mézia a Mézania. Arpádovské Nitriansko a přemyslovská Morava, Nitrانيا a Moravia. Slovania a slovanské Nitriansko. Nitrانيا a Uhri, Moravia a Česi. Kniežatstvo. Nitrianske kniežatá a uhorskí králi.</i>	
20. Zánik Nitrianskeho kniežatstva (1108 – 1110)	494
<i>Zoborské listiny. Nitrianske biskupstvo. Zánik a územný rozklad Nitrianska.</i>	
Záver	
Nitriansko a Slovensko	505
<i>Príchod Slovanov do historického sveta. Nitriansko príbinovské a mojmirovské. Nitriansko a Uhorsko. Nitrانيا – Uhri – Slovania – Slováci. Slovensko.</i>	
Mapy	515
Skratky	520
Pramene a literatúra	521
Výberový register	
Menný	576
Miestny	588